

Startskott för Bergmanfestivalen 2016: Välkommen på öppna repetitioner den 18 augusti

Den tredje internationella Bergmanfestivalen, som i år är större än någonsin, äger rum den 25 augusti till den 4 september på Dramaten. Den 18 augusti bjuder Dramaten in till öppna repetitioner med möjlighet att smyggläsa på några av festivaluppsättningarna.

Samling i Marmorfoajén klockan 10 för inledande mingel med ensemble och teaterchef Eirik Stubø. Därefter öppnas dörrarna till repetitionerna för uppsättningarna som får premiär under festivalen, med möjligheter att filma och fotografera det som sker på scenen.

OSA senast den 10 augusti till pressinbjudan@dramaten.se

Nyttillskott till årets festival är bland annat Emma Dantes *Systrarna Macaluso* som gästspelar från italienska Teatro Stabile i Neapel, ett samtal med Liv Ullmann i samband med att hennes *Enskilda samtal* gästspelar på Lilla scenen, psykologer som tittar på och analyserar teater, filmvisningar i Lejonkulan och seminariet *4 x Bergman* där journalisten och författaren Leif Zern samtalar med fyra personer som har varsin ingångspunkt till Ingmar Bergman: skådespelaren Lena Endre, psykiatriprofessor Johan Cullberg, regissören Jenny Andreasson och kritiker John Sjögren.

Sedan tidigare är det klart att Mattias Andersson gör *Deformerad persona*: en parafra på filmklassikern *Persona*, Anna Pettersson tar sig an Ibsens *Hedda Gabler*, teaterchef Eirik Stubø sätter upp *Den goda viljan* som blir teater för första gången, Suzanne Osten undersöker sorg i *Falla ur tiden*, den omtalade tyske regissören Sebastian Hartmann Dramatendebuterar med Bergmankollaget *Huset vid nattens ände* och Unga Dramaten medverkar för första gången på Bergmanfestivalen när Agneta Ehrens-vård regisserar Martina Montelius nyskrivna *Ensam och Esmeralda*.

Festivalen gästas också av flera internationella gästspel. Bland dem Thomas Ostermeiers *Richard III* från Schaubühne, Sibylle Bergs *Det säger mig ingenting, det så kallade därute* från Maxim Gorki Theater, *Höstsonaten* från Deutsches Theater Berlin och *Scener ur ett äktenskap* från belgiska tg STAN med Ruth Vega Fernandez. Dessutom blir det en läsning av den nyupptäckta Bergmanpjäsen *64 minuter med Rebecka*, Marcus Lindeens dokumentära *Wild Minds* i en intim repsalsmiljö, samtal, föreläsningar och mycket mer.

- Bergmanfestivalen är ett viktigt led i Dramatens internationella satsning på att genom utbyten och samarbeten över gränserna bidra till en konstnärlig utveckling som kommer både publik och scenkonstnärer till godo. Festivalen blir ett viktigt komplement till vår repertoar och en mötesplats för samtida scenkonst, säger teaterchef Eirik Stubø.

DRAMATENPREMIÄRER UNDER FESTIVALEN

Husets vid nattens ände av Sebastian Hartmann fritt efter Ingmar Bergman

Uppremiär den 25 augusti, Stora scenen

I den hyllade tyske regissören Sebastian Hartmanns *Huset vid nattens ände* möts gestalter från Bergmans filmer och teaterpjäser och interagerar med varandra i nya, oväntade konstellationer. Scener och karaktärer ur verk som *Skammen*, *Fanny och Alexander*, *Scener ur ett äktenskap*, *Laterna Magica*, *Ur marionetternas liv*, *Viskningar och rop*, *Tystnaden* och *Vargtimmen* glider in och ut ur föreställningen. Men *Huset vid nattens ände* är inte först och främst en vördnadsfull blick på ett rikt konstnärskap, utan ett levande utforskande av människor, relationer och komplexa känslor.

Sebastian Hartmann inspirerades till att hylla Bergman på detta vis efter en vistelse i hans hem på Fårö.

Medverkande: Eric Stern, Sanna Sundqvist, Elin Klinga, Reuben Sallmander, Andreas Rothlin Svensson, Bengt CW Carlsson, Mia Benson, Tova Magnusson och Peter Engman. **Regi:** Sebastian Hartmann

Den goda viljan av Ingmar Bergman

Premiär den 26 augusti, Lilla scenen

"Det goda som jag vill, det gör jag inte, men det onda som jag inte vill, det gör jag." (Romarbrevet 7:19)

Det är 1909. Anna och Henrik möts. Hon studerar till sjuksköterska i Stockholm. Han läser teologi i Uppsala. De har ingenting gemensamt, men ett starkt kärleksband uppstår mellan dem. De kommer att bli Ingmar Bergmans föräldrar.

Den goda viljan är en fri berättelse om Annas och Henriks kärleksdrama fram till sonen Ingmars födelse 1918. Romanen gavs ut 1991 och blev underlag för en mycket omtyckt tv-serie och en Guldpalmsbelönad film. Nu blir berättelsen teater för första gången. Regissören och teaterchefen Eirik Stubø återvänder till romanen och ger sin sceniska tolkning av berättelsen om Anna och Henrik. Med Ingmar Bergmans egna ord från förordet: *Orden står oemotsagda och lever förhoppningsvis sitt eget liv, liksom en egen föreställning i läsarens sinne.* (Ur Ingmar Bergmans förord till romanen *Den goda viljan*, Norstedts 1991.)

Medverkande: Erik Ehn, Rebecka Hemse, Per Mattsson, Lena Endre, Otto Hargne, Örjan Ramberg, Kicki Bramberg och Emma Broomé. **Regi:** Eirik Stubø

Ensam och Esmeralda av Martina Montelius

Uppremiär den 26 augusti, Unga Dramaten/Tornrummet

I den stora borgerliga våningen är Ensam oftast ensam. Hans pappa är mest intresserad av att hålla ordning på kastruller. Men Ensams mormor (Maria Kulle) finns också där, med erfarenhet som fiskaffärsbiträde och en oklar fotbollskarriär. Hon öppnar dörren till en annan värld. Där dyker cirkusartisten Esmeralda upp och hon lär Ensam allt om att skapa bilder och berättelser.

I *Ensam och Esmeralda*, som regisseras av Agneta Ehrens-vård, skildrar Martina Montelius på sitt särpräglade sätt en filmmakares barndom. På ett lika komiskt som sorgligt sätt visar *Ensam och Esmeralda* hur fantasin kan bli en väg ut ur krav och förväntningar, och hur barnets upplevelser kan ge material till konstnärlig skapande.

Medverkande: Rasmus Luthander, Emma Mehonic, Hannes Meidal och Maria Kulle. **Regi:** Agneta Ehrens-vård

Falla ur tiden av David Grossman

Sverigepremiär den 27 augusti, Elverket

Åtta personer har träffats. Alla har varit med om det värsta tänkbara – att förlora ett barn. En man ger sig ut för att leta reda på sin döde son. Vad som därefter sker är en abstrakt, musikalisk och föränderlig resa in i sorgens skoningslösa landskap. "Hans död är inte död", säger kentauren som vuxit ihop med sitt skrivbord. *Falla ur tiden* är regissören Suzanne Ostens tolkning av den israeliske författaren David Grossmans hyllade roman *Fallen ur tiden*.

Boken gavs ut 2014 och tar sin utgångspunkt i författarens sorg efter att ha förlorat sin 21-årige son i krig.

Texten har bearbetats av Erik Uddenberg och musiken skapats av Anders Niska.

Falla ur tiden blir Suzanne Ostens första uppsättning på Dramaten.

Medverkande: David Amesen, Thérèse Brunnander, Johan Holmberg, Hulda Lind Johánsdóttir, Maria Johansson Josephsson, Simon Norrthon, Maria Sundbom och Frida Österberg **Regi:** Suzanne Osten

Deformerad persona av Mattias Andersson och Ylva Andersson

Premiär den 28 augusti, Målarsalen (flyttas efter festivalen till Lilla scenen)

En höghuslägenhet i en svensk stad 2016. En ung kvinna är sjuk i MS, hennes jämgamla vårdare är en kvinna från ett lägre samhällsskikt. Vem är egentligen underordnad och vem är överordnad? Vem är det som är beroende av den andra? Vem är sjuk och vem är frisk?

Mattias Andersson har skrivit *Deformerad Persona* tillsammans med system Ylva Andersson som själv insjuknade i MS i 20-årsåldern. Ylvas dikter, dagboksanteckningar och berättelser ligger till stor del grund för manuset. *Deformerad persona* är alltså både en semidokumentär pjäs och en deformerad parafra på Ingmar Bergmans psykologiska thriller *Persona* från 1966, som visar att arvet från Bergman inte måste vara apolitiskt. Det är inte heller en dramatisering av filmen utan en helt ny pjäs, fritt inspirerad av Bergmans berättelse.

Medverkande: Sofia Pekkari, Nina Zanjani, Kristina Tömqvist och Danilo Bejarano **Regi:** Mattias Andersson

Hedda Gabler av Henrik Ibsen

Premiär den 31 augusti, Lejonkulan

Efter uppmärksammade uppsättningar av *Fröken Julie* och *Vildanden* fortsätter Anna Pettersson med *Hedda Gabler* att undersöka hur de naturalistiska dramerna, som med åren har blivit klassiker, i dag ska kunna gripa tag i publiken på samma sätt som de gjorde när de slog ned som bomber i slutet av 1800-talet. Hur kan de dekonstrueras och osäkras?

I Anna Petterssons händer får *Hedda Gabler* ett avskalat format där Electra Hallman i titelrollen interagerar med videoprojektioner av de övriga tre skådespelarna

Hedda Gabler är ett av Henrik Ibsens mest slitstarka mästerverk. Berättelsen om den frustrerade Hedda som är instängd i patriarkala sociala strukturer, som hon har ett alltmer desperat behov av att slå sig ur, skrevs 1890 och har satts upp många gånger sedan dess. På Dramaten har den iscensatts vid flera tillfällen och 1964 var det Ingmar Bergman som stod för regin. Han satte även upp pjäsen på National Theatre i London 1970 och på Residenztheater i München 1977.

Medverkande: Electra Hallman, Mattis Herman Nyquist, Kim Haugen och Eindride Eidsvold **Regi:** Anna Pettersson

I samarbete med Nationaltheatret

GÄSTSPEL

Deutsches Theater Berlin (DEU): *Höstsonaten* av Ingmar Bergman

Sju år har gått sedan de senast träffades. Den framgångsrika konsertpianisten Charlotte Andergast, här spelad av den framstående tyska skådespelaren Corinna Harfouch, har nu tagit en paus från det internationella tumélivet för att besöka sin dotter i den norska landsorten. Förväntningarna är höga och båda ser fram emot att få ses. Men det är något Eva inte har berättat. Hon har sin handikappade syster Helena boende i huset. Regissören Jan Bosses uppsättning av *Höstsonaten* är en psykologisk duell mellan mor och dotter, baserad på Ingmar Bergmans film med samma namn.

Medverkande: Corinna Harfouch, Fritz Haberandt, Natalia Belitski, Jörg Pose och Damian Fink/Bennet Schuster **Regi:** Jan Bosse

En samproduktion med Schauspiel Stuttgart

STORA SCENEN den 28 och 29 augusti

Schaubühne (DEU): *Richard III* av William Shakespeare

Richard är anskrämlig. Han föddes för tidigt och är en missbildad, haltande, puckelryggig krympling. Han spelar ut sina rivaler mot varandra med politisk list, utnyttjar skrupellöst andras äregirighet för egna syften och skriker oskadd genom ett enormt blodbad tills det inte längre finns några hinder mellan honom och tronen. Ensam på toppen av makten, när inga motståndare finns kvar, kan han bara vända sin vrede mot den enda sanna motståndaren: Sig själv. I Schaubühnes uppsättning har Shakespeares klassiska text översatts och bearbetats av den tyske dramatiker Marius von Mayenburg. För regin står den prisbelönta och omtalade Thomas Ostermeier.

Medverkande: Lars Eidinger, Moritz Gottwald, Eva Meckbach, Jenny König, Sebastian Schwarz, Robert Beyer, Thomas Bading, Christoph Gawenda, Laurenz Laufenberg och Thomas Witte **Regi:** Thomas Ostermeier

STORA SCENEN den 2 och 3 september

Teatro Stabile di Napoli (ITA): *Systrarna Macaluso* av Emma Dante

Systrarna Macaluso (*Le sorelle Macaluso*) är som en flock fåglar som deltar både i sina egna och i andras begravningar. De svävar mellan himmel och jord, i osäkerheten mellan livet och döden. Under begravningen av en av systrarna stannar de upp för att minnas, berätta, förebrå, drömma, gråta och skratta över sin egen historia. *Systrarna Macaluso*, som hade premiär 2014 på Teatro Stabile i Neapel, har belönats med den prestigefyllda, italienska utmärkelsen "Ubu" för bästa föreställning och bästa regi.

Medverkande: Serena Barone, Elena Borgogni, Sandro Maria Campagna, Italia Carroccio, Davide Celona, Marcella Colaiani, Alessandra Fazzino, Daniela Macaluso, Leonarda Saffi och Stephanie Taillandier **Regi:** Emma Dante

Lilla scenen den 29 och 30 augusti

Riksteatret/Nationaltheatret (NOR): *Enskilda samtal* av Ingmar Bergman i en version för scenen av Liv Ullmann

Vad gör vi med våra djupaste hemligheter? Vad gör det med oss? Liv Ullmanns uppsättning av *Enskilda samtal*, som hon också filmatiserat med stor internationell framgång, handlar om Anna som på mer än ett sätt måste betala sanningens pris. Dramat är baserat på historien om Ingmar Bergmans mors liv och är en berättelse som Bergman menade att bara Liv Ullmann kunde berätta. Men utgångspunkt i moderns hemliga dagbok och Ingmars egna dagböcker har Liv Ullmann skapat ett nytt manus för scenen.

Medverkande: Marte Engbrigtzen, Anneke von der Lippe, Mattis Herman Nyquist, Liv Bernhoft Osa, Hermann Sabado, Kari Simonsen, Bjørn Skagestad **Regi:** Liv Ullmann

LILLA SCENEN den 1 och 2 september

Maxim Gorki Theater (DEU): *Det säger mig ingenting, det så kallade därute* av Sibylle Berg

Det är kväll. En ung kvinna sitter ensam i sin lägenhet. Hon håller kontakt med sina tjejkompisar via Skype och chatt. Det kommer några sms. Hennes mamma ringer. Några våningar längre ned, i källaren, sitter en fastbunden man med munkavel.

I *Det säger mig ingenting, det så kallade därute* (*Es sagt mir nichts, das sogenannte Draußen*) börjar en ung kvinna med rasande bitsk komik att göra en inventering av sina egna och andra kvinnors reaktioner på sin omvärld med kvinnobilder från reklam och media och våld på stadens gator.

Det säger mig ingenting, det så kallade därute valdes av facktidningen Theater Heute till årets tyskspråkiga pjäs 2014

Medverkande: Nora Abdel-Maksoud, Suna Gürlü, Rahel Jankowski och Cynthia Micas. **Regi:** Sebastian Nübling. **Koreografi:** Tabea Martin

I samarbete med Junges Theater Basel

LILLA SCENEN den 3 och 4 september

tg STAN (BEL): *Scener ur ett äktenskap* av Ingmar Bergman

Ingmar Bergmans *Scener ur ett äktenskap* gjordes ursprungligen som en serie i sex delar för Sveriges Television med Liv Ullmann och Erland Josephson i huvudrollerna. Historien om Johan och Mariannes äktenskap i upplösning utspelar sig i sex avsnitt under en tidsperiod av 20 år. Bergman skildrar viktiga skeenden i parets liv, observerar de egenheter som uppstår när man delar liv och gestaltar några scener ur äktenskapet.

Av och med Ruth Vega Fernandez och Frank Vercruyssen i samarbete med Alma Palacios and Georgia Scalliet och även: Robby Cleiren, Bob Comet, Jan Deca, Jolente De Keersmaeker, Mariet Eyckmans, Karin Vaerenberg, Renild Van Bavel, Jan Vancaillie and Thomas Walgrave

I samarbete med Théâtre Garonne, Toulouse

MÅLARSALEN den 2 och 3 september

tg STAN (BEL): *Efter repetitionen* av Ingmar Bergman

I *Efter repetitionen* från belgiska tg STAN sitter en äldre teaterchef och minns teaterns tidigare uppsättningar av Strindbergs *Ett drömspel*, som han nu regisserar för femte gången, när han blir avbruten av en ung entusiastisk skådespelerska. Hon vill prata om sin nu mer avlidna mor, också hon skådespelerska, en kvinna som teaterchefen en gång varit förälskad i.

Ingmar Bergman skrev först *Efter repetitionerna* för tv 1984 med Erland Josephson, Ingrid Thulin och Lena Olin i rollerna.

Av och med Georgia Scalliet och Frank Vercruyssen i samarbete med Alma Palacios, Ruth Vega Fernandez och Thomas Walgrave

En samproduktion med Théâtre Garonne, Toulouse

MÅLARSALEN den 4 september (två föreställningar)

Toneelgroep Amsterdam (NLD): *Vox Humana* av Jean Cocteau

I *Vox Humana* talar en ensam skådespelerska i telefon med en älskare från ett förhållande som just tagit slut. Den namnlösa kvinnan kastas mellan starka känslor när hon försöker förstå mannen som lämnat henne, och även sig själv. Det blir ovanligt och obehagligt voyeuristiskt, också för att vara teater.

Regissören Ivo van Hove gör det hela tydligt genom att placera skådespelerskan i ett litet lådliknande rum bakom ett stort fönster genom vilket publiken skärskådar henne. Man får känslan av att hon är fångad i sin egen lägenhet där hon rör sig som ett djur i bur.

Medverkande: Halina Reijn **Regi:** Ivo van Hove

ELVERKET den 30 och 31 augusti

Det Norske Teatret (NOR): *Klaga mände Elektra* av Eugene O'Neill

"Detta är teater av internationell klass", skrev Aftenpostens kritiker efter premiären av *Klaga mände Elektra* (*Sorga kler Elektra*) på Det Norske Teatret 2012.

Eugene O'Neills familjedrama är baserat på den grekiska tragedin *Orestien* och utspelar sig under det amerikanska inbördeskriget. I Eirik Stubøs regi och med jazzmusiker på scen har tragedin om familjen Mannons undergång på ett märkligt vis blivit ett festtåg på väg ned mot det själens dystaste mörker.

Traditionella låtar från den stora amerikanska sångboken blandas med rockballader i nytolkningar av ensemblen och en jazztrio.

Medverkande Jan Grønli, Gertrude Jynge, Torbjørn Eriksen, Kirsti Stubø, Lasse Kolsrud, Espen Løvås och Marie Blokhus **Regi:** Eirik Stubø

ELVERKET den 3 och 4 september

Salon Madame Nielsen (DNK)

Under Bergmanfestivalen kommer den danske författaren och performancekonstnären Madame Nielsen med sitt entourage till Stockholm och flyttar in i en exklusiv hotellsvit på ett av stadens fina gamla hotell. Här kommer hon vissa utvalda kvällar att öppna upp sin Salon Madame Nielsen för Stockholms invånare. Tillsammans med sin ledsagare Sailor Toldam och inbjudna gäster underhåller hon med sånger, berättelser och kåserier över tidens brännheta ämnen. Bland annat berättar hon om sina upplevelser i "flyktingströmmen", som hon under hösten 2015 vandrade i och följde med upp genom Europa från Grekland till Danmark, en bildningsresa som hon senare har skrivit om i bildningsromanen *INVASIONEN*. Bakom Madame Nielsen står den danske författaren, dramatiker och musiker Claus Beck-Nielsen.

HOTEL ESPLANADE den 29, 30 och 31 augusti

Föreställning på repsal 1: *Wild Minds* av Marcus Lindeen (**Dramaten&**)

Wild Minds är en dokumentär performance där vi möter fyra personer besatta av sina dagdrömmar. Regissören och dramatiker Marcus Lindeen har intervjuat människor i USA som identifierar sig som tvångsmässiga dagdrömmare och som tvingats söka hjälp för sina livliga fantasier. Historierna framförs live i en intim repsalsmiljö av skådespelare som simultantolkar dokumentära röster till nykomponerad musik av Hans Appelqvist. Föreställningen valdes förra året ut till Scenkonstbiennalen och gästspelar under våren på Schaubühne i Berlin.

Medverkande: Sandra Carpenter, Vaughn Rice, Mika Risiko och Kiki Snodgrass. **Regi:** Marcus Lindeen

Föreställningen är skapad på beställning av Moderna Museet i Stockholm.

REPSAL 1 den 27 och 28 augusti.

FLER PROGRAMPUNKTER UNDER BERGMANFESTIVALEN

Samtal med Liv Ullmann

Liv Ullmann, skådespelare och regissör, är välkänd över hela världen efter sin mångåriga och framgångsrika verksamhet inom film och teater sedan 50-talet. Under festivalen visas hennes uppsättning av Ingmar Bergmans *Enskilda samtal* som hade premiär på Nationaltheatret i Oslo i januari 2016.

I samtalet berättar Liv om sitt yrkesliv inom teatern och filmens värld och bland annat om skillnaderna i att jobba för scenen eller för filmduken.

Samtalsledare meddelas senare.

LILLA SCENEN den 31 augusti

Läsning: *Nyupptäckt pjäs* av Ingmar Bergman

64 minuter med Rebecka är en rest från ett planerat men aldrig genomfört projekt där Ingmar Bergman, Federico Fellini och Akira Kurosawa skulle göra varsin del i en episodfilm. Bergmans manus från 1969 har fram till nu blivit liggande bland hans anteckningsböcker i Stiftelsen Ingmar Bergmans arkiv.

Berättelsen kretsar kring Rebecka som är lärare på ett institut för hörselskadade. Bergman är i detta verk tydligt påverkad av de politiska strömningarna i slutet av sextiotalet – berättelsen innehåller strejkscener, maktövergrip och hedonistiska orgier i den nya sexuella frigjordhetens fotspår.

I höst får *64 minuter med Rebecka* sin upremiär i Sveriges Radio Drama, när Suzanne Osten regisserar sin radiodramaversion av verket. Men redan under Bergmanfestivalen erbjuds ett smakprov, när Osten och ensemblen från radiouppsättningen presenterar en läsning av några scener ur *64 minuter med Rebecka*.

Skådespelarna är desamma som i Suzanne Ostens uppsättning på Bergmanfestivalen av David Grossmans *Falla ur tiden*: David Amesen, Thérèse Brunnander, Johan Holmberg, Hulda Lind Jóhannsdóttir, Maria Johansson Josephsson, Simon Northon, Maria Sundbom och Frida Österberg.

I samarbete med Sveriges Radio

TORNHUMMET den 29 augusti.

Ingår i Dramaten&:s program.

Persona, Persona, Persona – en teatral presentation

Dimen Abdulla, Bahar Pars och Nanna Blondell har var och en sedan flera år tillbaka ett mycket personligt förhållande till Ingmar Bergmans *Persona*.

Nu skapar denna skarpa trio ett helt nytt verk för Dramaten. Produktionen får premiär på Bergmanfestivalen 2018 men redan till årets festival bjuds publiken

in till en kollationering, en förträff, för produktionen.

Publiken deltar när trion läser originalmanuset tillsammans och vänder och vider på texten, ställer frågor, diskuterar, provar: "Det är nästintill omöjligt att prata om *Persona*. Vi vill in i det bergmanska landskapet och låta *Persona* möta oss tre och lära känna varandra", säger trion i ett gemensamt uttalande.

REPSAL 1 den 30 augusti.

Psykologer tittar på... Deformerad persona

Psykologer går på teater är ett samtalskoncept där psykologer analyserar och kommenterar teater utifrån ett psykologiskt perspektiv. Publiken inbjuds att delta i diskussionen och ibland får även regissörer och skådespelare vara med. Psykologer går på teater analyserar karaktärens på ett lättamt och djuplodande sätt. I fokus står frågor om vad som driver karaktärerna? Vilka är de? Vad vill regissören framkalla för känslor hos oss som publik? Och vad säger det om oss?

Psykologer går på teater har analyserat föreställningar bland annat på Malmöfestivalen, Östgötateatern, Teater Brunnsgatan Fyra, Orienteatern och Teater Barbara. Det är ett ambulerande koncept och drivs sedan 2013 av psykologen Jonas Mosskin och Jenny Jägerfeld, psykolog och författare. De driver också Psykologer läser böcker som har analyserat ett 50-tal romaner sedan 2009. Mer info på www.mosskin.se och www.jennyjagerfeld.se

Medverkande: Jonas Mosskin, Kristina Sandberg och Mattias Andersson.

MÅLARSALEN den 29 augusti direkt efter föreställningen av Deformerad persona

Ingår i Dramaten&:s program.

Larmar och gör sig till – en Bergmanhyllning på Drottningholms Slottsteater

Ett sceniskt och musikalt program med texter ur Bergmans rika författarskap som ingår i Drottningholmsteaterns lekfulla hyllning till Ingmar Bergmans konstnärskap, ordet och skådespelarkonsten.

Medverkar gör Andreas T Olsson och Julia Dufvenius från Dramatens ensemble samt musiker ur Drottningholmsteaterns orkester under Maria Lindal. Programmet på Drottningholm sträcker sig från eftermiddag till skymning och innehåller såväl musikteater som läsningar, samtal, föredrag och filmvisning i parken.

Ett samarbete mellan Drottningholms Slottsteater och Bergmanfestivalen/Dramaten. Se hela programmet och beställ biljetter på www.dtm.se

Medverkande: Andreas T Olsson, Julia Dufvenius, musiker ur Drottningholmsteaterns orkester under Maria Lindal, med flera.

Regi: Wilhelm Carlsson

DROTTNINGHOLMS SLOTTSTEATER den 3 september.

Filmvisningar i Lejonkulan

Under festivalen visas tre olika filmer som från olika håll förhåller sig till Ingmar Bergman och hans verk. Filmerna visas i följd och två av upphovsmännen är på plats för att presentera sina filmer:

Ingmar Bergman; Intermezzo

Under sina sista tolv år var Ingmar Bergman Hederspresident för Göteborgs filmfestival. Engagemanget möjliggjorde en rad arrangemang på festivalen i samverkan med Bergman: "Bergmans lista", "Bergmans 1900-tal" och ett särskilt filmpris. Men också två filmer, *Bergmans röst* (1998) och kortfilmen *Ingmar Bergman; Intermezzo* (2002), som dåvarande festivalchefen Gunnar Bergdahl lyckades entusiasmera Bergman att medverka i. Båda filmerna regisserades av Bergdahl.

Bergmanfestivalen presenterar nu Ingmar Bergman; Intermezzo. Här delar en 83-årig Bergman med sig av reflektioner över skillnaden mellan Ibsen och Strindberg, över svensk film och över åldrande och döden. Det blir till ett slags farväl, inspelat på den arbetsplats som stod Bergman allra närmast; Kungliga Dramatiska Teatern. Vid det första visningstillfället hålls en introduktion av Gunnar Bergdahl om inspelningen och mötet med Bergman.

Dear Director

Sommaren 1980 skriver den amerikanska jazzpianisten Kazzrie Jaxen ett sexton sidor långt brev till regissören Ingmar Bergman. Bergmans film *Ur marionetternas liv* har satt igång ett dramatiskt inre sökande som till slut fått henne att förstå att hon inte är ensam i sin egen kropp. En insikt som förändrar hennes liv. Under arbetet med att göra en teaterpjäs baserad på ofilmade filmmanus ur Bergmans arkiv hittade regissören Marcus Lindeen (guldbaggebelönad för sin dokumentär *Ångarna*) Kazzrie Jaxens brev och bestämde sig för att söka upp henne för att göra en film baserad på brevet. Resultatet, *Dear Director*, vann pris på filmfestivalen i Locarno i augusti 2015. Filmen efterföljs av samtal med regissören.

Trespassing Bergman

I denna djupdykning i Ingmar Bergmans filmsamling och konstnärskap bjuds en rad världskända filmskapare in till Bergmans hemvist på Fårö för att berätta vad hans filmer betytt för dem i deras eget filmskapande och i livet. Det som sammanbinder dem är att deras verk ingår i Ingmar Bergmans enorma filmbibliotek. Jane Magnusson och Hynek Pallas dokumentär låter oss möta en lång rad framstående filmregissörer, bland dem Woody Allen, Claire Denis, Michael Haneke och Martin Scorsese – för alla har mötet med Bergman och hans verk haft en avgörande betydelse.

Trespassing Bergman är en nedklippt filmversion av TV-serien *Bergmans video* som sändes i SVT 2012.

LEJONKULAN, den 3 och 4 september.

Ingår i Dramaten&:s program.

4 x Bergman: samtal med Leif Zern

Leif Zern är en av Sveriges mest kända och respekterade teaterkritiker. 1993 gav han ut *Se Bergman*, en bok om Ingmar Bergmans konstnärskap. Där skriver han bland annat: "egenast i Bergmans estetik föddes ur dialektiken mellan film och teater. Ingen annan modern filmregissör har i samma utsträckning använt skådespelaren som sitt instrument."

4 x Bergman är ett seminarium i fyra delar, där vi får höra Leif Zern samtala med fyra personer som har varsin ingångspunkt till Ingmar Bergman: skådespelaren Lena Endre (*Bergman och skådespelaren*), psykiatriprofessor Johan Cullberg (*Bergman och familjen*), regissören Jenny Andreasson (*Bergman och regissören*) samt kritikern John Sjögren (*Bergman och Gud*).

TORNHOLMEN den 31 augusti, 16-17.30 (Lena Endre och John Sjögren) och 18-19.30 (Jenny Andreasson och Johan Cullberg).

Ingår i Dramaten&:s program.

Två samtal med David Grossman

David Grossman är en av Israels mest kända författare och en ihärdig regimkritiker. Hans förra roman på svenska, den hyllade *På flykt från ett sorgebud*, skildrar den israeliska vardagen i skuggan av tre generationers krig. Boken *Fallen ur tiden* ligger till grund för Suzanne Ostens uppsättning *Falla ur tiden* och tar sin utgångspunkt i Grossmans sorg efter att ha förlorat sin 21-åriga son i krig. Under Bergmanfestivalen medverkar författaren i två samtal, ett med regissören Suzanne Osten (på Bajit, i samarbete med Judiska Församlingen) och ett med journalisten Johar Bendjelloul (på Elverket).

ELVERKET den 28 augusti klockan 11, Bajit (Riddargatan 3-5) den 28 augusti klockan 17.

Ingår i Dramaten&:s program.

Workshop: Motion Capture – Digital Actor

Kan man förvandla skådespelare till digitala avatarer utan att förlora närheten till publiken? Med hjälp av den senaste animations- och dataspelstekniken utforskar Cabaret Électrique i denna workshop möjligheterna med motion capture – en mediateknik som annars är vanligt inom film och dataspel – för scenkonst. Cabaret Électrique har undersökt detta spännande gränsland i många år och skapat en unik plattform som har skapat stort intresse världen över. Workshopen inleds med en demonstration av tekniken och följs av ett fördjupande arbete under ledning av skådespelarna Filip Alexanderson och Henrik Bäckbro samt den tekniskt ansvarige för plattformen, Simon Alexanderson, där deltagarna får en möjlighet att själva prova på att gå in i den digitala

världen.

REPSAL 2, den 30 augusti.

Ingår i Dramaten&:s program.

Föreläsning: Publikarbete – en teater för hela staden

Medlemmar från teaterkompaniet Maxim Gorki Theater i Berlin berättar om sina erfarenheter och metoder för att nå ut till nya publikgrupper. Teaterns konstnärliga ledare Shermin Langhoff och Jens Hillje beskriver sin vision för teatern på följande vis: "Gorki är för hela staden, och det inkluderar alla människor som har kommit till staden de senaste årtiondena (...) Vi inbjuder er alla till ett publikt utrymme där människans villkor och vår identitetskonflikt kommer att speglas genom konsten att skapa teater och konsten att se teater. På detta sätt vill vi bidra till en djupgående debatt om att leva tillsammans i dagens pluralistiska samhälle. Hur har vi blivit de vi är, det vi är? Och vilka vill vi vara i framtiden? Man skulle också kunna säga: vem är detta 'vi'?"

TORNRUMMET den 4 september klockan 12.

Ingår i Dramaten&:s program.

Seminarium: Det fruktbara misslyckandet

Efter att ha fått tillgång till Ingmar Bergmans arkiv skapade regissören Marcus Lindeen föreställningen *Arkivet för orealiserbara drömmar och visioner* för Stockholms Stadsteater. Vad betydde Bergmans misslyckade projekt för att komma fram till de filmer som gjorde honom världsberömd? Finns det i samtidens krav på effektivitet utrymme för provande och misslyckande? Dramaten& bjuder in flera röster från både konsten och vetenskapens fält som talar om misslyckanden – för Bergman och för dem själva. Står synen på misslyckande i direkt förhållande till kreativitet?

Medverkande: Marcus Lindeen, Suzanne Osten och Olov Amelin.

TORNRUMMET den 30 augusti.

Ingår i Dramaten&:s program.

Internationellt möte för unga regissörer och skådespelare

Under Bergmanfestivalen samlas unga skådespelare och regissörer från hela Europa för samtal om teatern i vår samtid – och för att uppleva festivalen. Deltagare från en rad teatrar i England, Spanien, Grekland, Polen, Schweiz, Frankrike och Tyskland. Ett möte inom Dramatens internationella teaternätverk MITOS21.

Introduktioner till föreställningarna

Introduktioner ges till såväl gästspel som Dramatens egna produktioner. Kom en stund innan föreställningen och lär dig mer om pjäsen, dramatikern och det gästande kompaniet av dramaturger från Dramaten eller de gästande teatramå.

Ingår i Dramaten&:s program.

Samtal efter gästspelen

Stanna kvar efter föreställningen och lyssna till ett samtal om arbetet bakom de gästande produktionerna. Medverkar gör regissör och delar av ensemblen från det gästande kompaniet. Samtalen leds av Dramatens dramaturger.

Ingår i Dramaten&:s program.

Bergman hyllas i New York!

Den 29 augusti bidrar Scandinavian American Theater Company (SATC) tillsammans med Scandinavia House och Sveriges generalkonsulat i New York till Bergmanfestivalen genom att framföra en läsning av Bergmans *Scener ur ett äktenskap* i en ny översättning av den amerikanske dramatikern, regissören och Obie Award-vinnaren Emily Mann. Hennes scenversion utsågs till New York Times "Critic Pick" när den framfördes för första gången under The New York Theatre Workshop 2014.

I augusti kommer SATC presentera en New York-hyllning till Ingmar Bergman med Manns version av *Scener ur ett äktenskap*. Tre uppsättningar av skådespelare från olika bakgrunder spelar Johan och Marianne. För mer information, se www.satcnyc.org

Datum och tid: 29 augusti, kl: 19:30 (förmottagning kl 19:00) Plats: Scandinavia House, 58 Park Avenue, New York, USA

Scener ur ett äktenskap på Teater Brunngatan 4

Franciska Löfgrens uppsättning av *Scener ur ett äktenskap* spelas på Teater Brunngatan 4 samtidigt som festivalen pågår. Uppsättningen gjorde succé hösten 2015, och återvänder nu med fyra föreställningar. Medverkande: Mattias Redbo och Anna Lyons. *Spelas på Teater Brunngatan 4, den 31 aug -3 sep kl 19. Bokning och info: www.brunngatanfyra.se*

Om Bergmanfestivalen

I samband med Ingmar Bergmans bortgång 2007 föddes idén att skapa en internationell teaterfestival till hans minne. Initiativtagare var dåvarande Dramatenchefen Staffan Valdemar Holm och den första Bergmanfestivalen genomfördes våren 2009. Den följdes upp av en andra festival våren 2012.

2016 inleder Bergmanfestivalen teatersäsongen i augusti och är större än någonsin tidigare. Under elva dagar får hela sex Dramatenproduktioner premiär. Dessa fortsätter att spela efter festivalen och blir en del av höstens repertoar, något som är helt nytt för årets Bergmanfestival.

Även en fjärde Bergmanfestivalen är planerad och kommer att äga rum 2018, etthundra år efter Ingmar Bergmans födelse.

Pressbilder bifogas.

Med stöd av Goetheinstitutet och Tyska Ambassaden

För mer information:

Mimmi Fristorp

Pressansvarig

08-6656175

0703-726175

mimmi.fristorp@dramaten.se